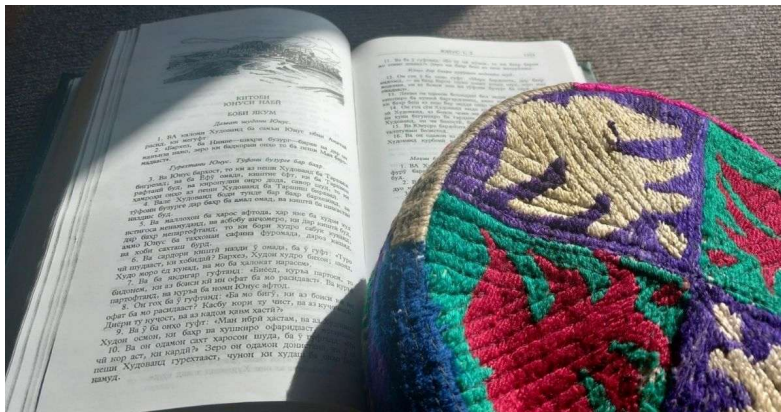

Юнус

Китобе дар бораи он ки чӣ гуна
мо ба Худо пайравӣ мекунем ва
дили мо дар қучо қарор дорад.
Юнус ниятеро фош мекунад, ки
метавон ба Худо хизмат кард, вале
ҳамзамон нисбат ба баъзе
одамон табъиз нишон дод. Худо
тамоми халқхоро дӯст медорад ва
мехоҳад, ки ҳама Ёро бишносанд.

Ин омӯзиширо пайгирӣ кунед,
то бубинед, ки нисбат ба дигарон
— онҳое ки аз шумо фарқ доранд — чӣ гуна эҳсос доред.

Мақсади китоби Юнус

Китоби Юнус дар бораи даъвати Худо ба ҳаёти Юнус нақл мекунад. Ё паёмбари нохоҳ
буд, зеро мебинем, ки Худо ёро ба иҷрои амре даъват мекунад, аммо Юнус намехоҳад
онро иҷро кунад. Оё паёмбар метавонад ба даъвати Худо итоат накунад? Мо мебинем, ки
Юнус ба мо монанд аст — вақте Худо чизеро аз мо мехоҳад, вале дили мо дар он нест.

Ҳангоми мутолиаи китоби Юнус, чанд нуқтаи муҳим равшан мегардад:

1. Худо нисбат ба одамоне, ки мо онҳоро дӯст намедорем, низ меҳрубон аст.
2. Худо ҳамаи одамонро доварӣ мекунад, вале аксаран дар ҷойҳои ноумедона раҳм мекунад.
3. Худо новобаста аз кирдори мо метавонад дигаронро доварӣ ё наҷот диҳад, вале Ё моро барои баракат додани дигарон истифода мебарад.
4. Юнус ба мо монанд аст: мо низ метавонем бадғумонӣ ва нафрат дошта бошем, ки ба итоат ва ҳамдардӣ мо таъсир мерасонанд.
5. Паёмбари Худо комил нест ва бегуноҳ ҳам нест. Худо паёмбарро на барои эҳтиром кардани шахсияти ӯ, балки барои иҷрои иродаи Худ истифода мебарад.

Юнус кист?

Мувофиқи Китоби Чорум Подшоҳон 14:25, Юнус аз Ҷат Ҳефер — минтақае дар қаламрави Забулун (нигаред низ ба Навиштаи Еҳӯшуа 19:13) — дар Подшоҳии шимолии Исроил буд. Аз ин рӯ, ӯ дар наздикии империяи Ашшур ба воя расидааст, ки пойтахташ Нинва буд.

24 Ва он чи дар назари Худованд бад буд, ба амал овард: аз ҳамаи гуноҳҳои Ёробъом ибни Набот, ки Исроилро гирифтори гуноҳ гардонид ба буд, дур нашуд. 25 Ё худуди Исроилро аз даромадгоҳи Ҳамот то баҳри Ароба аз нав барқарор кард, бар тибқи каломи Худованд Худои Исроил, ки ба воситаи бандаи худ Юнус ибни Амиттай, набие аз Ҷат-Ҳефар, ба забон ронда буд. 4 Подшоҳон 14:24-25, КМ92

Китоби Юнус бо илҳоми Худо навишта шудааст ва имрӯз дар ихтиёри мост. Саволе барои бисёриҳо боқӣ мемонад: оё ин китобро ҳуди Юнус навиштааст? Тафсилоти ин ҳикояро танҳо ҳуди ӯ метавонист донанд. Аммо баъзеҳо фикр мекунамд, ки шояд ӯ дар охир ҳамоно ноҳоқ монд, пас чӣ гуна метавонист чунин китобро дар бораи худ нависад?

Бо вучуди ин, Каломи Худо бештар дар бораи амалҳои Худо нақл мекунад, на дар бораи муҳофизати паёмбари ноитойт. Ин китоб нишон медиҳад, ки Худо чӣ қадар меҳрубон аст — ва Юнус не. То вақте ки ба осмон бирасем, шояд дақиқ надонем, ки муаллифи китоб кист, вале он чи равшан аст — раҳмати Худо ҳатто нисбати одамони бисёр бадқор ва паёмбари ноҳоқ.

Замони Юнус

Юнус дар давоми ё каме пеш аз замони подшоҳии Ёробъоми II (793–753 то милод) пешгӯй карда буд. Пеш аз ҳукмронии он подшоҳ, исроилиён аз ҷониби ашшуриён азоб мекашиданд, ва муваффақиятҳои ашшуриён бар зидди онҳо натиҷаи гуноҳҳои Исроил буданд (4 Подшоҳон 13:1–3).

1 Дар соли бисту сеюми Еҳӯш ибни Аҳазъёху, подшоҳи Яҳудо, Еҳӯҳоз ибни Еҳу бар Исроил дар Сомария подшоҳ шуда, ҳафдаҳ сол подшоҳӣ кард. 2 Ва он чи дар назари Худованд бад буд, ба амал овард; ва аз паи гуноҳҳои Ёробъом ибни Набот, ки Исроилро гирифтори гуноҳ гардонид ба буд, рафта, аз онҳо дур нашуд. 3 Ва ғазаби Худованд бар Исроил аланга зад, ва онҳоро ба дасти Ҳазоил, подшоҳи Арам, ва ба дасти Бин-Ҳадад ибни Ҳазоил ба тамоми айём супурд. (4 Подшоҳон 13:1–3, КМ99).

Баъзе муаррихон замони таъфияти Ашшурро дар тӯли сӣу шаш сол (781–745 то милод) мебинанд, ки дар он салтанати Ашшур амалан фалаҷ шуда буд. Эҳтимол маркази қудрат танҳо Нинева ва баъзе минтақаҳои наздик буд. Исён ва муқовимат ба раҳбарони таъфи он замон гуруснагиро барои навсозӣ ба вучуд овард. Инчунин, гуруснагие, ки дар таърихи музмини Ашшур аз соли 765 то 759 зикр шудааст, эҳтимол ба кушодагии мардуми Ашшур барои қабули эълони доварию Юнус мусоидат кард.

Ин воқеаҳои таърихӣ замина фароҳам оварданд ва мардумро барои қабул кардани паёми Юнус аз ҷониби Худо омода карданд.

Пас аз ин давра, Тиглат-Пилесар III (745–727 то милод) дар Ашшур ҳукмронӣ карда, бартарии Ашшуриёро барқарор намуд ва қисматҳои шимолии Исроилро ишғол кард (4 Подшоҳон 15 ва 16). Баъд аз ӯ, подшоҳи навбатӣ Шалмонасари V (727–722 то милод) дар соли 722 то милод шаҳри Сомарияро фатҳ намуд ва сокинони онро бадарға кард (4 Подшоҳон 17).

Дар ҳамин давра марҳамати Худо ба мардуми шарии Ашшур зоҳир шуд. Тавбаи онҳо дар Нинева самимӣ буд, вале кӯтоҳмуддат. Агар Юнус мисли Худо дилсӯзӣ медошт, чӣ мешуд? Тавба танҳо оғози муносибат бо Худо аст, вале мебинем, ки дар ин вазъият ҳеҷ таълимот ва пайравии минбаъда сурат нагирифт.

Ашшуриён ва Ниневииён кистанд?

Шоҳигарии Ашшур дар соли 721 то милод минтақаи шимолии Исроилро ишғол кард.

Мо медонем, ки Нинева дар соли 612 то милод аз ҷониби бобилиён хароб карда шуд. Бинобар ин, мавъизаи Юнус як лаҳзаи тавба барои ин мардум буд. Эҳтимол аст, ки паёми Юнус ба як ё ду насл расид, аммо тавба пас аз рафтани бокӣ намонд.

Муаррихон мегӯянд, ки ин давра барои Ашшур давраи парокандагӣ ва заъф буд. Аҳамият диҳед, ки дар матн «подшоҳи Нинве» (3:6) гуфта мешавад, на «подшоҳи Ашшур». Ин нишон медиҳад, ки давлатҳои шаҳр ҳангоми сафари Юнус бартарӣ доштанд.

Ҳамин тавр, қадвали вақт чунин аст: Юнус ба мардуми Нинева мавъиза мекунад, баъд аз як насл онҳо Исроилро ишғол мекунад. Тақрибан 100 сол пас аз ин, Бобил Ашшуро ишғол мекунад.

Баррасии китоби Юнус

Ин китоб аз исёни Юнус бар зидди даъвати Худо нақл мекунад, инчунин бозгашти Худо ба ӯ ва наҷоти Юнусро аз шиками моҳӣ. Сафари кутоҳи Юнус ба Нинева барои мавъизаи доварӣ, воқуниши мардуми Нинева ва тавба кардани онҳо, инчунин норизоии Юнус аз ҷавоби мардуми Нинева ва раҳмати Худованд ба он мардумро дар бар мегирад. Дар анҷом, Юнус барои растанӣ, ки барояш соя дод, дилсӯзӣ мекунад, вале барои одамон — не, ва Худо ба ӯ таълим медиҳад.

Исо ва китоби Юнус

Исо ба дурустии таърихи Юнус шаҳодат медиҳад. Ӯ эҳёи худро бо Юнус алоқаманд медонад (Матто 12:40). Баъзеҳо метавонанд фикр кунанд, ки Исо танҳо ҳаёти Юнусро ҳамчун намунае барои эҳёи ояндааш истифода кардааст, аммо ба таври возеҳ Исо Юнусро пайғамбар ва воқеаҳои китобро ҳақиқӣ мешуморад. Дар ояти навбатӣ (Матто 12:41), ӯ маликаи Саборо низ зикр мекунад, ки назди Сулаймон омад. Аз ин бармеояд, ки Исо ҳақиқати таърихи китоби Юнусро тасдиқ мекунад.

Аломати пайғамбар Юнус (Матто 12:38-42)

Аз тафсири тоҷикӣ: 12:38 Новобаста ба ҳамаи муъҷизаҳои Исо ба амал овард, китобдонон ва фарисиён беҳаёёна аз Ӯ аломат талаб карда, бо ин изҳор менамуданд, ки агар Ӯ Масеҳ буданашро исбот кунад, онҳо бовар мекунанд. Аммо дурӯягии онҳо аён буд. Агар онҳо ин қадар муъҷизаҳоро дида, боз ҳам бовар накарда бошанд, пас оё бо дидани боз як муъҷиза боварӣ ҳосил мекунанд? Барои бовар кардан аломат талаб кардани одам ба хости Худо мувофиқ нест. Чунон ки Исо ба Тумо гуфт: «Хушо касоне ки надида, имон меоваранд» (Юх. 20,29). Барои Худо, дидан пас аз бовар кардан меояд.

12:39 Худованд ба онҳо чун ба насли бад ва

зинокор муроциат мекунад. Бад, барои он ки онҳо дидаву доништа Масеҳи худро дидан намехостанд; зинокор, барои он ки онҳо рӯҳан ба Худои худ вафодор набуданд. Худо – Офарандаи онҳо, Шахсияти беҳамто, ки дар Ё Илоҳияти мутлақ ва табиати комили инсонӣ бо ҳам пайвастанд, дар байни онҳо истода, гап мезад, ва онҳо боз ҷуръат карда, аз Ё аломат талаб мекарданд!

12:40 Ё бе муҳокимарониҳои зиёд ба онҳо ҷавоб дод, ки ба онҳо ғайр аз аломати Юнуси пайғамбар ҳеҷ гуна аломати дигаре дода намешавад, ва марги Худ, дафншавӣ ва растохези Худро дар назар дошт. Он чи Юнус аз сар гузаронд, ҳангоме ки вайро моҳӣ фурӯ бурд ва сипас қай кард (Юнус 1,17;

2,10), тимсоли азобҳо ва растохези Худованд буд. Аз мурдагон бархостани Ё аломати ниҳой ва олитарин дар хизмат ба халқи Исроил хоҳад буд. Худованди мо пешгӯӣ кард, ки чунон Юнус се шабонарӯз дар шиками моҳӣ буд, Писари Одам низ се шабонарӯз дар оғӯши замин мешавад. Мушкилие ба миён меояд. Агар, чунон ки бовар мекунад, Исо рӯзи ҷумъа пас аз нисфирӯзӣ дафн карда шуда, пагоҳии рӯзи якшанбе зинда шуда бошад, пас ҷӣ гуна метавон гуфт, ки Ё се шабу се рӯз дар қабр буд?

Ҷавоб чунин аст: Мувофиқи ҳисоби яҳудиён, ҳар гуна қисми шаб ё рӯз давраи анҷомёфта ҳисобида мешавад. «Рӯзу шаб як *опан*-ро ташкил медиҳанд, ва қисми *опан* монанди бутун аст» (зарбулмасали ибрий).

12:41 Исо бо ду муқоиса гуноҳи роҳбарони яҳудиёро нишон дод. Аввалан, бутпарастоне ки дар Нинве мезистанд, афзалияти камтаре доштанд ва бо вучуди ин, мавъизаи пайғамбари мусофир Юнусро шунида, бо пушаймониҳои зиёд тавба карданд. Онҳо дар рӯзи доварӣ бармехезанд, то ки одамони дар замони Исо мезистаро маҳкум кунанд, чунки Онеро ки аз Юнус бузургтар аст, – Писари таҷассумёфтаи Худоро, қабул накарданд. (*Тафсири Навиштаи Муқаддас барои масеҳиён*, 72).

Юнус 1:1–3 — Даъвати Худо ба Юнус

Худованд бо Юнус, писари Амитай, сухан гуфт. Ин як шарафи бузург аст — шунидани овози Худо ва гирифтани вазифаи мустақим аз Ё. Мо намедонем, ки ин вохӯрӣ ҷӣ гуна рух дод, аммо маълум аст, ки ин ибтикори Худо буд. Ё интиҳоб кард, ки ба Юнус сухан гӯяд ва ўро барои иҷрои иродаи Худ истифода барад. Ин нишон медиҳад, ки ҳар даъвати илоҳӣ ҳамеша ҳам бо қудрат ва ҳам бо мақсад меояд.

Дар Аҳди Қадим Худо бо роҳҳои гуногун бо одамон сухан мегуфт. Дар мавриди Юнус, Ё на танҳо фармон дод, балки ба назди ў омад ва самимона сӯҳбат кард. Худо дар дини Библиявӣ танҳо амр намекунад, балки бо шахсият ва ботини инсон кор мекунад — Ё бо Рӯҳулқудс ба қалби паёмбар таъсир мерасонад ва каломии зинда мебахшад. Илҳом дар Китоби Муқаддас — на фақат ирсоли паём, балки шомили муносибати наздик ва шахсӣ бо Худо мебошад.

1 Ва каломии Худованд ба самъи Юнус ибни Амитай расид, ки мегуфт: 2 «Бархез, ба Нинве — шаҳри бузург — бирав ва дар он мавъиза намо, зеро ки бадкориҳои онҳо то ба пеши Ман баромадааст». Гурехтани Юнус. Тӯфони бузург бар баҳр. 3 Ва Юнус бархост,

то ки аз пеши Худованд ба Таршиш бигрезад; ва ба Ёфӯ омада, киштие ёфт, ки ба Таршиш рафтани буд, ва киропулии онро дода, савор шуд, то ки ҳамроҳи онҳо аз пеши Худованд ба Таршиш биравад. (1:1-3, КМ99)

Юнус даъвати Худоро фаҳмид, аммо онро напазируфт. Ё медонист, ки Худо чӣ меҳаҳад — рафтан ба Нинве ва эълони доварию Ё ба он халқ. Аммо ин барояш писанд набуд. Мумкин аст ӯ онҳоро сазовори раҳмат намешумурд ё тарс дошт. Ба ҷои итоат, Юнус тасмим гирифт, ки гурезад — на фақат аз вазифа, балки аз ҳузури Худо.

Фикр кардан, ки аз ҳузури Худо метавон гурехт, нодонӣ аст. Ҳузури Ё ҳар ҷо ҳаст. Аммо Юнус ба тарзе амал кард, ки чунин гумон мекард. Ё поён рафт — аввал ҷисман, сипас рӯҳан. Ё ба Ёфӯ рафт, киштиро ёфт, чипта харид ва ба самти муқобили Нинве — Таршиш — ҳаракат кард. Ин тасмим нишон медиҳад, ки инсон метавонад иродаи Худоро рад кунад, аммо наметавонад аз он пинҳон шавад.

Даъвати Худо ҳамеша бо вуқӯъ ва таъхирнопазир аст. Вақте Ё мегӯяд: «Бирав», Ё дар назар дорад, ки фавран биравӣ. Аммо Юнус инро ба таъхир андохт ва хост аз ӯҳдааш гурезад. Вай худро бозътимод ҳис кард ва фикр кард, ки бе ӯ низ кор меравад. Вале Худо пайравони комилан итоаткор меҳаҳад.

Мисли Юнус, мо ҳам метавонем даъватро шунавем, аммо бепарво бошем. Мумкин аст мо низ фикр кунем, ки ягон одам ё халқ сазовори раҳмат нест. Аммо раҳмати Худо бепоён аст, ва Ё меҳаҳад, ки мо онро бирасонем — на ба интиҳоби худ, балки ба иродаи Ё.

Савол барои андеша:

- Худо имрӯз ба ту чӣ мегӯяд?
- Оё касе ҳаст, ки бояд бо ӯ сӯҳбат кунӣ?
- Оё амале ҳаст, ки Худо меҳаҳад ту онро барои Ё анҷом диҳӣ?

Худовандо, бигзор ман овози Тӯро бишнавам ва тобеъ бошам. Ба ман ҷуръате деҳ, ки ҳатто вақте иродаи Тӯ ба ман осон нест, ман аз он нагурезам. Ба ман қувват деҳ, ки бо дили омода ва самимӣ хидмат кунам.

1:4–7 – Худсарии Юнус ва Тӯфони Худо

Худо ба гурехтани Юнус посух медиҳад. Ё тӯфон мефиристад, то Юнусро бедор кунад. Аммо Юнус ба қайқ савор шуда, хоб меравад. Ё хуб медонад, ки чӣ кор мекунад, вале парвоя надорад. Ё аз амри Худованд сарпечӣ мекунад.

4 Вале Худованд боди тунде бар баҳр бархезонд, ва тӯфони бузурге дар баҳр ба амал омад, ва киштӣ ба шикастан наздик буд. 5 Ва маллоҳон ба ҳарос афтода, ҳар яке ба худои худ истиғоса менамуданд, ва асбобу анҷомро, ки дар киштӣ буд, дар баҳр мепартофтанд, то ки бори худро сабук кунанд; аммо Юнус ба таҳонаи сафина фурумада, дароз кашид, ва хоби сахташ бурд. 6 Ва сардори киштӣ назди ӯ омада, ба ӯ гуфт: «Тӯро чӣ шудааст, ки хобидаӣ? Бархез, Худои худро бихон; шояд, Худо моро ёд кунад, ва мо ба ҳалокат нарасем». 7 Ва ба якдигар гуфтанд: «Биёед, ҷуръа партоем, то бидонем, ки аз боиси кӣ ин офат ба мо расидааст». Ва ҷуръа партофтанд, ва ҷуръа ба номи Юнус афтод. (1:4-7, КМ99)

Дар ин саҳна, мардони беимон мисли мӯъминон ҷавоб медиҳанд, дар ҳоле ки Юнус мисли беимон ҷавоб медиҳад. Ў парвоя надорад, ки киштӣ ба фалокат дучор мешавад ё тӯфон фаро мерасад. Ў танҳо меҳаҳад ҳоб кунад.

Мардони киштӣ худоёни худро фарёд мезананд ва ҳар чизеро, ки метавонад ба наҷоти киштӣ ҳалал расонад, аз он берун мебароянд. Онҳо мисли одамони ҷиддӣ ва масъулиятшинос рафтор мекунад. Аммо Юнус парвоя надорад: вай ҳоб аст. Ў на дуо мекунад, на ба касоне, ки дар тарсанд, кӯмак мекунад. Капитани киштӣ ўро бедор мекунад ва хоҳиш мекунад, ки ба Худои худ дуо кунад, то шояд ҳамаи онҳо наҷот ёбанд.

Шумо ба эҳсосот ва воқунишҳои дигарон чӣ гуна муносибат мекунед? Оё шумо дард ва ташвиши онҳоро мебинед? Забурнавис мегӯяд: “Ҳар андӯхатонро ба Худованд вогузоред, зеро Ў ғами шуморо меҳӯрад” (Забур 54:22). Даъват ба Худо ва воғузоштани нигарониҳоямон ба Ў — посухи дуруст аст. Мо ҳамчун имондорон метавонем ба касоне, ки метарсанд ва нигаронанд, кӯмак расонем. Мо метавонем дуо кунем ва бо онҳо бошем. Юнус ҳеҷ кадоме аз ин корҳоро накард ва ба Худо итоат нанамуд.

Худо соҳибхитӣ аст ва баъзан иродаи Ў чизест, ки гурехтан аз он ғайриимкон аст. Аҳамият диҳед, ки Худо дар тамоми вазъиятҳое, ки Юнус аз сар мегузаронад, ғаёлона ҳузур дорад. Иродаи Худо ҳамеша ба инсонҳо равобити шахсӣ ва зинда дорад. Иродаи Ў мисли тақдир нест — ки гӯё ногаҳон ба сари кас меояд. Иродаи Худо ба таври шахсӣ ба ҳар яки мо дахл дорад. Мо ба он чӣ гуна муносибат мекунем? Баъзеҳо ба тақдир бо таслим ва беаҳамиятӣ ҷавоб медиҳанд, аммо мо бояд ба иродаи Худо бо дуо, амал ва иштироки ғаёлона посух диҳем.

Мо мебинем, ки тӯфон ба амри Худо итоат мекунад, мардони киштӣ ба ҳолати офаридкардаи Ў посух медиҳанд. Ҳатто киштӣ (1:4) омода аст иродаи Худоро қабул кунад — аммо на Юнус. Ў худро аз ҳама болотар мешуморад ва дар зери қайқ пинҳон мешавад. Аммо капитани киштӣ ўро бедор мекунад. Ҳатто капитан меҳаҳад Худоро бишиносад ва ба Ў рӯ оварад. Ҳамаи онҳо чунон воқуниш нишон медиҳанд, ки як мӯъмин бояд диҳад — аммо мӯъмин ба Худо ҳама чизро сарфи назар мекунад. Мо кай мисли Юнус мешавем? Оё мо низ ба Худованд ва он чӣ Ў аз мо меҳаҳад, бепарвой мекунем?

Худовандо, дилеро, ки дар ман сахт гаштааст, бишкан. Бигзор худсарӣ накунам ва иродаи Туро нодида нагирам. Ба ман кумак деҳ, ки бо эҳсос, амал ва иродаи худам ҷавоби дуруст диҳам. Худовандо, бар зидди ноҳақи ман амал кун.

Юнус 1:7–16 – Ҷавоби худбиниҳои Юнус

7 Ва ба якдигар гуфтанд: «Биёед, қуръа партоем, то бидонем, ки аз боиси кӣ ин офат ба мо расидааст». Ва қуръа партофтанд, ва қуръа ба номи Юнус афтод. 8 Он гоҳ ба ӯ гуфтанд: «Ба мо бигӯ, ки аз боиси кӣ ин офат ба мо расидааст? Касбу кори ту чист, ва аз куҷо меӣ? Диёри ту куҷост, ва аз кадом қавм ҳастӣ?» 9 Ва ӯ ба онҳо гуфт: «Ман ибрий ҳастам, ва аз Худованд Худои осмон, ки баҳр ва хуширо офаридааст, метарсам». 10 Ва он одамон сахт ҳаросон шуда, ба ӯ гуфтанд: «Ин чӣ кор аст, ки кардӣ?» Зеро он одамон донишманд, ки ӯ аз пеши Худованд гурехтааст, чунон ки хуш ба онҳо баён намуд.

11 Ва ба ӯ гуфтанд: «Бо ту чӣ кунем, то ки баҳр барои мо соқит шавад?» Зеро ки баҳр беш аз пеш меҳурӯшид. Юнус дар баҳри хурӯшон андохта шуд. 12 Он гоҳ ӯ ба онҳо гуфт: «Маро бардошта, дар баҳр андозед, — ва баҳр барои шумо соқит хоҳад шуд, зеро ман медонам, ки аз боиси ман ин тӯфони бузург ба сари шумо омадааст».

13 Лекин он одамон бошиддат бел задан гирифтанд, то киштиро ба хушкӣ баргардонанд, аммо натавонистанд, зеро ки баҳр беш аз пеш бар зидди онҳо меҳурӯшид. 14 Он гоҳ сӯи Худованд нидо карда, гуфтанд: «Лутфан, эй Худованд, аз боиси қони ин одам ба ҳалокат нарасем, ва хуни бегуноҳро ба гардани мо намон; зеро ки Ту, эй Худованд, он чи бихостӣ, бикардӣ». 15 Ва Юнусро бардошта, дар баҳр андохтанд; ва баҳр аз талотумаш бозистод. 16 Ва он одамон аз Худованд сахт тарсиданд, ва барои Худованд қурбонӣ карданд, ва назрҳо бастанд. (1:7-16, КМ99)

Мардон дар қайқ меҳоҳанд бифаҳманд, ки чаро ҳамаи ин рӯй дода истодааст, бинобар ин қуръа меандозанд. Қуръа ба Юнус меафтад, ва онҳо аз ӯ мепурсанд, ки ӯ кист. Ба ҷавоби ӯ гӯш диҳед:

1:9 – Ва ӯ ба онҳо гуфт: «Ман ибрӣ ҳастам ва аз Худованд, Худои осмон, ки баҳро хушкиро офаридааст, метарсам».

Ҷавоби ӯ боис мешавад, ки дар дили мардон тарси бештаре пайдо шавад. Юнус суҳанаширо бо худбинӣ мегӯяд. Калимаҳояш фиребандаанд, зеро ӯ дар ҳақиқат дар он лаҳза аз Худо наметарсид ва ба ӯ итоат намекард. ӯ мегӯяд, ки аз Худо метарсад, вале амалҳояш инро тасдиқ намеkunанд. Дар он лаҳза ӯ ҳеҷ чиз намекард, ки ҳақиқатан тарс ва парастии Худоро нишон диҳад — ӯ танҳо худро эҳтиром мекард.

Мардон мефаҳманд, ки ӯ аз Худо мегурезад, ва боз мепурсанд, ки чӣ кор кардааст. Онҳо дарк мекунанд, ки тӯфон ба хоҳири Юнус омадааст. Тавре ки Юнус гуфт, Худованде, ки баҳро офаридааст — ҳоло дар зери ғазаби ӯ мебошанд, ва ҳама ба хушкӣ расидан меҳоҳанд.

Юнус айбро ба дӯш мегирад ва иқрор мешавад, ки сабаби ин мушкилот ӯст. Аммо тавба намекунад. ӯ танҳо мефаҳмонад, ки чӣ гуна ба ин вазъ овардааст. ӯ барои кумак ҳеҷ амал намекунад — ба шиноварӣ намеравад, коғазхоро барнамедорад, дуо намекунад. ӯ мегӯяд: «Маро ба баҳр партоед, ва ҳамааш ором мешавад». ӯ тайёр аст бимирад, вале на ба Худо итоат кунад.

Дар ҳамин ҳол, мардон аз Худо метарсанд ва ба ӯ дуо мекунанд. Онҳо барои раҳмату роҳнамоӣ нола мекунанд. Онҳо Худоро меҳонанд, дар ҳоле ки Юнус аз ӯ рӯй мегардонад ва бо ӯ ҳарф намезананд.

Мо мебинем, ки сарфи назар аз дилсардии Юнус, Худо дар дили дигарон амал мекунад. Чӣ парадокс! Онҳое ки паёмбар нестанд — ҳассостар ва худогоҳтаранд. Худо ба дил нигоҳ мекунад — ӯ фурӯтаниро мебинад ва ғурурро фош месозад. ӯ ба касоне кумак мекунад, ки бо дили кушода назди ӯ меоянд.

Ниҳоят, мардон Юнусро ба баҳр мепартоянд. Онҳо Худовандро меҳонанд, қурбонӣ меоранд ва назр мекунанд. Онҳо роҳи дурустро меҷӯянд. Худо онҳоро наҷот медиҳад ва тӯфонро қатъ мекунад. Онҳо тарзи доварию Худоро мебинанд — ва инчунин марҳаматашро эҳсос мекунанд.

Парвардигоро, бигзор ман дар ҳақиқат аз Ту битарсам — бо дилам ва аъмолам. Маё, ки беимон бошам ва танҳо суҳанони диниро гӯям. Фаъолона дар тамоми ҳаёти ман амал кун, то ман бо Ту ва барои Ту зиндагӣ кунам.

Юнус 1:17 – 2:11 — Юнус дар шиками кит

Пас аз он ки маллоҳон Юнусро ба баҳр андохтанд, Худованд як моҳии калонро омода кард, то ки ӯро фурӯ барад (1:17). Калимаи «тайёр кард» нишон медиҳад, ки ҳама чиз — ҳатто махлуқоти баҳр — ба ирода ва қудрати Худо итоат мекунанд. Ин на танҳо тасодуф буд, балки як амали қасдонаи илоҳӣ барои иҷрои нақшаи Худо.

1 Ва Худованд ба моҳии бузурге фармуд, ки Юнусро фурӯ барад; ва Юнус се шабонарӯз дар шиками моҳӣ буд. 2 Ва Юнус аз шиками моҳӣ сӯи Худованд Худои худ дуо кард, 3 Ва гуфт: «Дар тангии худ сӯи Худованд хондам, ва маро иҷобат намуд; аз батни дӯзах истиғоса бурдам, ва Ту овози маро шунидӣ. 4 Ту маро дар қаър, дар дили баҳрҳо андохтӣ, ва селоб маро иҳота намуд; ҳамаи туғёнҳо ва мавҷҳои Ту бар ман гузашт. 5 Ва ман гуфтам: „Аз назари Ту ронда шудаам; вале қасри қудси Ту ро боз хоҳам دید“. 6 Обҳо маро то ба қонам фаро гирифт; ворта маро иҳота намуд; обсабза ба сарам печид.

(2:1-6, КМ99)

Мўъҷизаҳо — амалҳои Худо мебошанд, ки берун аз доираи шарҳи инсон ҳастанд. Мо зарурат надорем, ки ҳар як ҷузъиёти онҳоро фаҳмонем, зеро бовар дорем, ки Худо бо тавоноии хеш ҳар чизро имконпазир мегардонад. Ҳамон тавре ки Исо ин воқеаро тасдиқ кард ва онро бо се рӯзи будани Худ дар қабр муқоиса намуд (Матто 12:40), мо низ ин воқеаро ҳамчун ҳақиқати рӯҳонӣ ва таърихӣ қабул мекунем.

Дуои Юнус: суҳанони дуруст, вале диле дур

Дар шиками моҳӣ, Юнус дуо мекунад (боби 2). Ӯ ба Худо рӯ меорад ва шукр мегӯяд, ҳатто дар вазъияте, ки ба назар ногузаранда ва зери доварӣ менамояд. Ӯ иқрор мекунад, ки Худо ӯро ба амиқи баҳр андохт ва мавҷҳо аз ҷониби Худо омаданд (2:3). Ӯ фаҳмид, ки на табиат, балки худи Худо ӯро ислоҳ мекунад.

Юнус дар дуояш оятҳоро аз Забур ва таронаҳои муқаддас иқтибос меорад. Ӯ аз ёд доштани Каломи Худо истифода мекунад, то худро дар зулмат таскин диҳад. Дар ҳақиқат, Каломи Худо чароғест ба пой мо (Забур 119:105) — он моро дар ториктарин лаҳзаҳо роҳнамой мекунад.

Аммо таваҷҷӯҳ кун: ҳарчанд забони дуои ӯ дуруст аст, дили ӯ то ҳол пурра иваз нашудааст. Ӯ худро ҳамчун шахси одил муаррифӣ мекунад, дар ҳоле ки дили ӯ бо дили раҳмдори Худо ҳамнаво нест. Худо меҳодад ба ашшуриён раҳм кунад, вале Юнус — не. Ӯ бо забон дуо мегӯяд, вале дили пур аз итоат надорад. Ин дуои «қафо» аст — дуои касе ки ислоҳпазир аст, вале ҳанӯз ба итоати пурра нарасидааст.

7 То беҳи кӯҳҳо нузул кардам; замин бо ғалақаҳои худ то ба абад пеши роҳамро гирифт; лекин Ту, эй Худованд Худои ман, ҳаётамро аз дӯзах баровардӣ. 8 Вақте ки қонам дар ман аз ҳол мерафт, Худовандро ба ёд овардам, ва дуои ман ба даргоҳи Ту, ба қасри қудси Ту расид. 9 Пайравони бутҳои бекора Эҳсонкунандаи худро тарк мекунанд, 10 Лекин ман бо овози шукрона барои Ту қурбонӣ хоҳам кард; он чи назр намудаам, адо хоҳам кард. Наҷот дар дасти Худованд аст!» 11 Ва Худованд ба моҳӣ бигуфт, ва Юнусро ба хушкӣ қай кард. (2:7-11, КМ99)

Дар шиками кит: мактаб барои дили саркаш

Ҳарчанд Юнус аз Худо гурехт, Худо ба дунболи ӯ омад. Ӯ наҳангро истифода кард, то Юнусро боздорад, таълим диҳад ва сӯи хеш бозгардонад. Худо Юнусро танбеҳ дод, аммо тарк накард. Ӯ Юнусро танҳо барои исботи қудрат ҷазо надод, балки барои таълиму наҷот.

Ин ҷо паёми умед ҳаст: Худо на танҳо Юнусро, балки ашшуриёро низ наҷот дод. Ҳарчанд онҳо сазовори файз набуданд, Худо ба онҳо раҳм кард. Мо низ — ҳар яке аз мо — сазовори наҷот нестем, вале файзи Худо ба чуқуртарин нуқтаҳои шароити мо мерасад. Ӯ аз ториктарин шикамҳои моҳӣ моро берун мебарорад.

Паёми амалии имрӯза

Худо қудрат дорад: Ӯ ҳамаи воситаҳоро ба кор мебарад, то моро ба худ баргардонад — шикамҳои торик, тӯфонҳои саҳт ва вазъиятҳои ғайримумкин.

Каломи Ӯ нур аст: Забт кардани Каломи Худо ва фикр кардан дар бораи он дар душвориҳо, дили моро ба сӯи Ӯ равона мекунад.

Раҳмат барои ҳама аст: Мо набояд фикр кунем, ки танҳо мо сазовори файз ҳастем. Худо меҳодад ҳама одамонро наҷот диҳад — ҳам мо ва ҳам «ашшуриён»-и замони мо.

Дуои шахсӣ

«Худовандо, ман қудрати Туро дар ҳаёти худ мебинам ва меҳоям Туро ситоиш кунам...

Худовандо, агар ман аз Ту рӯй гардондам, он чиро, ки лозим аст, анҷом деҳ, то ки маро ба нури худ баргардонӣ.

Қалби маро биомӯз ва аз ҳар гуна нопокӣ пок соз...

Ба ман ёрӣ деҳ, ки мисли Юнус на танҳо бо забон, балки бо дили пурра ба Ту гӯш диҳам. Омин.»

Юнус 3:1–5 — Паёми Юнус

Каломи Худованд бори дуюм ба Юнус расид. Худо меҳрубон аст ва ба Юнус имкони дуюм медиҳад. Мисли боби аввал, Худо аз ӯ меҳодад, ки бархезад, ба Нинве рафта, паёмашро эълон кунад.

1 Ва каломи Худованд бори дуюм ба гӯши Юнус расид, ки мегуфт: 2 «Бархез, ба Нинве — шаҳри бузург — бирав ва он чиро, ки Ман ба ту фармудам, дар он мавъиза намо». 3 Ва Юнус бархоста, бар тибқи каломи Худованд ба Нинве рафт; ва Нинве шаҳри бузурги Худо буд, ки дар се рӯз давр мезаданд. 4 Ва Юнус ба даврзании шаҳр сар карда, як рӯз гашт, ва мавъиза намуда, мегуфт: «Баъд аз чил рӯз Нинве хароб хоҳад шуд!» 5 Ва мардуми Нинве ба Худо имон оварданд, ва рӯза эълон карданд, ва аз калонашон то хурдашон палос пӯшиданд. (3:1-5, КМ99)

Расидан ба Нинве сафари кӯтоҳ набуд. Агар Юнус дар наздикии шимолу шарқи баҳр — дар минтақаи имрӯзаи Ҳатай ё соҳили Лубнон — фуруд омада бошад, ба ӯ лозим меомад, ки тақрибан 700–800 километр тай кунад. Дар он замон шахси миёна дар як рӯз тақрибан 25 километрро тай мекард, бинобар ин чунин сафар метавонист тақрибан як моҳ тӯл кашад. Пас, расидан ба Нинве сафари имон ва итоат буд.

Аҷиб он аст, ки Худо то ҳол нисбати Юнус сабр мекунад. Вақте ки Юнус ба шаҳр мерасад, навишта шудааст, ки Нинве як шаҳри калони сесӯза буд — яъне як нафарро се

рӯз лозим меомад, то онро пурра тай кунад. Аммо Юнус ҳатто се рӯзро интизор намешавад. Ў ворида шаҳр мешавад ва фавран доварию Худоро эълон мекунад.

Таъсир фавран паид меояд. Вақте ки мардуми Нинве паёми Юнусро мешунаванд, ба Худо имон меоранд. Ин чизе нест, ки Юнус интизор буд. Ў мехост, ки онҳо доварӣ шаванд. Аммо бо фазли Худо, ин одамон тавба мекунанд. Онҳо рӯза эълон менамоянд ва ба дуо рӯ меоранд, мехоҳанд аз роҳҳои бади худ рӯй гардонанд.

Чӣ тавр онҳо Юнусро фаҳмиданд? Оё ӯ ба забони ибрий сухан гуфт, ё забони ашшуриро медонист? Бо назардошти наздикии зодгоҳаш — Ҷат-Ҳефер, дар шимоли Исроил, наздикии баҳри Ҷалил — эҳтимол дошт, ки ӯ баъзе калимаҳои онҳоро медонист. Аз асри 9 пеш аз милод, Ашшуриён кӯшиш мекарданд, ба Исроил ҳуҷум баранд, бинобар ин таъсири фарҳангӣ вучуд дошт.

Дар Юнус 3:4 гуфта мешавад, ки ӯ ҳадди аққал як ҷумла дар бораи доварию ояндаро гуфтааст. Мо тасаввур карда метавонем, ки чӣ гуна Худо аз як пайғамбари бегонаро истифода мебарад, то тарсу эҳтиромро дар дили мардум бедор кунад. Бо забони маҳдуд ва паёми кӯтоҳ, Худо кор мекунад — ва мардум тавба мекунанд.

Ман мехостам бигӯям, ки гӯё Худованд дилсӯзии Юнусро истифода бурд — вале матн нишон медиҳад, ки дили Юнус бо онҳо набуд. На маҳорати забонӣ, на ишқи шахсии ӯ сабаби тавба набуд — балки танҳо марҳамат ва иродаи Худо. Ў ба Ниневии он чизеро надод, ки сазоворашон буд. Худо кори худро кард. Мардум метавонистанд баҳона кунанд — “ин як бегона аст”, “ӯ шояд ҷосус бошад”, “ин ба дини мо рост намеояд”. Аммо чунин накарданд. Онҳо имон оварданд.

Худои мо меҳрубон аст. Ў меҳоҳад, ки ҳама ба Ў рӯй оваранд.

Худованд, имрӯз ба ман чӣ мегӯӣ? Бигзор ба Ту назар кунам, на ба одамон. Меҳоҳам дар лутфу марҳамати Ту зиндагӣ кунам. Ба Ту шукур мегӯям, ки ба воситаи наҷоти додаат, маро бахшидӣ. Амин.

Юнус 3:6-10 Тавбаи Ниневии

Паёми тавба аз мардуми оддӣ оғоз шуда буд, вале ҳоло он ба подшоҳи Нинве расидааст. Ў рӯза ва вақти мотам эълон мекунад, то аз роҳҳои шариронаи онҳо баргардад. Майдони ин воқуниш танҳо шаҳр ба назар мерасад.

6 Ва ин гап ба гӯши подшоҳи Нинве расид, ва ӯ аз тахти худ бархоста, ҷомаи салтанатро аз худ дур кард, ва палос пӯшида, бар хокистар нишаст, 7 Ва амр фармуд, ки дар Нинве аз номи подшоҳ ва ақобири вай ҷор зада, гӯянд, ки «одамон ва ҳайвонот, говон ва гӯсфандон чизе нахӯранд, ба чарогоҳ нараванд ва об нанӯшанд; 8 Ва одамон ва ҳайвонот палоспӯш шаванд, ва бошиддат сӯи Худо бихонанд, ва ҳар кас аз роҳи бади худ ва аз зулми дастҳои худ тавба кунад; 9 Шояд, Худо рӯчӯ намуда, пушаймон шавад, ва аз ғазаби Худ баргардад, ва мо ба ҳалокат нарасем». 10 Ва Худо аъмоли онҳоро дид, ки аз роҳи бади худ тавба кардаанд; ва Худо аз он офате ки гуфта буд ба онҳо бирасонад, пушаймон шуд, ва нарасонд. (3:6-10, КМ99)

Ин роҳбари шаҳр ба таври оммавӣ нишон дод, ки ӯ чӣ рӯй дода истодааст, маъқул аст. Аз танаҳ бардошт ва тахти худро тарк кард. Либоси халта ба бар карда, хокистар бар баданаш гузошт, то дар ҳолати мотам буданашро нишон диҳад. Ҷавоб он қадар пурқувват буд, ки ҳатто подшоҳ ба амал омад ва ҳамроҳ шуд.

Тавба ин тағйири дил аст, ки дар он шахрвандони шарир довари ояндаро фаҳмиданд ва мехостанд ақидаи худро дар бораи тарзи зиндагӣ тағйир диҳанд — бовар карда, аз кори худ даст кашида, ӯҳдадори ҷамъиятӣ қабул карданд. Натиҷаи тавбаашон ин буд, ки аз роҳи бади худ баргарданд. Тавба ҳамеша аз дил сар мешавад. Самти эътиқоди тавбакунанда аз Худо омуриши гуноҳоро интизор аст. Тавба ҳеҷ гоҳ танҳо кӯшиши инсон барои чизи беҳтар нест.

Ихлоси онҳо ҳангоми рӯздорӣ ва ҳатто либоси халта пӯшидан зоҳир мешавад.

Онҳо ҳайвонҳоро ҳам дар бар мегиранд ва шаҳр бояд аз амалҳои гузаштаи худ хеле ғамгин шуда бошад. Онҳо мехостанд нишон диҳанд, ки то чӣ андоза самимӣ буданд. Чӣ тааҷҷубовар аст, онҳо самимиятро ба таври изофӣ нишон медиҳанд, дар ҳоле ки Юнус ҳамдардии самимии хеле маҳдуд нишон медиҳад. Онҳо медонистанд, ки чӣ тавр тавба кунанд, аммо Юнус намедонист. Дар ин порча одил кист — мардум ё Юнус?

Мотами онҳо аз роҳи бад ва зӯроварии худ баргаштан буд. Ҳуҷҷатҳои зиёде аз империяи Ашшур ёфт шудаанд, ки асосан сабтҳои ҷанг, ҳукмронӣ бар дигар халқҳо ва бераҳмии онҳоро дар бар мегиранд. Эълומияи подшоҳ зӯровариеро, ки ҳама бо дастони худ кардаанд, низ дар бар мегирад. Тавба боиси эътирофи мушаххаси гуноҳи худ мегардад. Он чи кардаед, ба Худо бигӯед ва дар зишти он бо Худо розӣ шавед. Пас, ба Худо барои омуриш таваккал кунед, ки мо медонем, ки он ҳоло дар марги қурбонии Исо пайдо мешавад.

Худовандо, ман дар бораи гуноҳи _____ мушаххаси худ фикр мекунам. Шумо мегӯед, ки ин бад аст, ва ман розӣ ҳастам. Гуноҳи маро бубахш ва дили маро бо қурбонии Исо пок кун.

Юнус 4:1–4 – Раҳмати Худо, талхӣи Юнус

Юнус 4:1 дили Юнусро нишон медиҳад: мардуми Нинве тавба карданд ва имон оварданд, аммо ӯ аз ин ба ҳашм омад. Ба ҷои он ки шод шавад, мехост, ки онҳоро доварӣ кунанд ва нест кунанд. Нисбат ба ин одамон раҳму шафқат ва меҳрубонӣ надошт. Ӯ худбин буд ва танҳо барои роҳати худ ғамхорӣ мекард. Дидани одамон, ки ба сӯи Худо меоянд, чизе набуд, ки ӯ умед дошта бошад. Дили ӯ ба дили Худо монанд набуд.

1 Юнус хеле маҳзун шуд, ва қаҳраш омад, 2 Ва сӯи Худованд дуо кард ва гуфт: «Эй Худованд! Оё сухани ман ҳамин набуд, вақте ки ҳанӯз дар диёри худ будам? Барои ҳамин ҳам ба гурехтан ба Таршиш шитоб кардам, зеро медонистам, ки Ту Худои бахшанда ва раҳим, собир ва пур аз эҳсон ҳастӣ, ва аз офат пушаймон мешавӣ. 3 Ва акнун, эй Худованд, ҷони маро аз ман бигир, зеро ки мурданам аз зистанам беҳтар аст». 4 Ва Худованд гуфт: «Оё хуб аст, ки дар қаҳр шавӣ?» (4:1-4, КМ99)

Юнус сабаби гурехтани худро аз ҳузури Худо баён мекунад. Ӯ хислатҳои Худоро — муҳаббат, меҳрубонӣ ва омодагӣ ба бахшидан — медонист. Ӯ намахост, ки қисми «ин одамони шарир» бошад, ки Худоро бишносанд.

Сипас Худо дар 4:4 ба ӯ савол медиҳад: «Оё ту ҳақ дорӣ, ки ҳашмгин шавӣ?»

Юнус ба ин савол ҷавобан дар дилаш «ҳа» гуфт. Ў фикр мекард, ки сазовори илтифоти Худо, вале на ин одамон. Ў бовар дошт, ки беҳтар аст ва ҳуқуқҳои дорад, ки мардуми Нинве надоранд.

Он чизе, ки ба Худо писанд омад, Юнусро нохуш кард. Дар ҳаёти мо, оё рӯйдодҳои ҳастанд, ки мо фикр мекунем, танҳо мо сазовори дидани онҳо ҳастем? Худо метавонад наҷот диҳад онҳое, ки мо фикр мекунем, сазовори наҷот нестанд. Дар дили худ ман ҳам мебинам, ки нисбати баъзе одамон омодаам паёми умед ва муҳаббатро расонам, вале нисбати дигарон — не, ва аз ин рӯ хомӯш мемонам.

Худовандо, қалб ва нуқтаи назари маро тағйир деҳ!

Исо гуфт, ки мо душманони худро дӯст дорем, онҳоро баракат диҳем ва лаънат накунем. Юнус бошад, баръакс умед дошт: меҳост, ки душманонашро лаънат кунад ва намехост нисбат ба онҳо муҳаббат зоҳир намояд. Эҳсосоти ӯ дили моро низ фош мекунад ва нишон медиҳад, ки чӣ гуна мо метавонем нисбати дигарон эҳсос дошта бошем.

Барои Юнус, ӯ ҳама чизҳои бузургеро, ки қисми халқи ибрӣ буд, дӯст медошт, ғайриибриёро бошад тоқат карда наметавонист.

Дар ин бахш дуои Юнус бо ҷонишини шахсии «ман» пур шудааст. Ў барои манфиати худ ва худҳои худ дуо мекард. Ў фикр мекард, ки Худо бояд ҷонибдори ӯ бошад ва ба душманонаш раҳм накунад. Барои ӯ мурдан беҳтар буд, аз он ки кӯмаки Худоро ба дигарон бубинад.

Худҳои ӯ роҳҳо ва фикрҳои худҳои намоишро моро низ фош мекунад.

Худовандо, ба қалби ман нигоҳ кун ва роҳҳо ва андешаҳои худҳои намоишро маро фош намо. Ба ман диле бидеҳ, ки мисли ту бошад. Ба ман кумак кун, то фикрҳои нодурусти худро як сӯ гузорам ва бубинам, ки то чӣ андоза ту ба дигарон раҳмдил ҳастӣ.

Юнус 4:5–11 — Хашми худсаронаи Юнус

Юнус нишаст, то бубинад, ки чӣ мешавад. Ў навакак шохиди яке аз бузургтарин рӯйдодҳои марбут ба раҳмати Худо дар Аҳди Қадим шуда буд, вале ҳанӯз ҳам хашмгин буд. Дар посух ба хашми Юнус, Худо аз ӯ мепурсад: «Оё дуруст аст, ки хашмгин бошӣ?» Аммо Юнус фикр мекунад, ки хашмаш асос дорад.

5 Ва Юнус аз шаҳр баромада, аз тарафи шарқии шаҳр нишаст, ва дар он ҷо барои худ хаймае сохта, зеро он дар соя нишаст, то бубинад, ки дар шаҳр чӣ воқеа мешавад. 6 Ва Худованд Худо канадонае рӯенд, ва он ба болои Юнус қад кашид, то ки бар сари ӯ соя афканда, ӯро аз маҳзунияш раҳо кунад; ва Юнус аз канадона бисъер шод шуд. 7 Ва фардои он, ҳангоми тулӯи шафақи субҳ, Худо ба кирме фармуд, ки канадонро занад, ва он хушк шуд. 8 Вақте ки офтоб баромад, Худо боди шарқии тафсоне вазонид, ва офтоб сари Юнусро зад, ва ӯ беҳол шуд ва ба худ марг талабида, гуфт: «Мурданам аз зистанам беҳтар аст».

9 Ва Худо ба Юнус гуфт: «Оё хуб аст, ки барои канадона дар қаҳр шавӣ?» Вай гуфт: «Хуб аст, ки то ба дараҷаи марг дар қаҳр шавам». 10 Он гоҳ Худованд гуфт: «Ту канадонро дареғ медорӣ, ки барои он меҳнат накардаӣ ва онро нарӯенидаӣ, ки он дар як шаб пайдо шуд ва дар як шаб нобуд шуд: 11 Ва оё Ман Нинверо — ин шаҳри бузургро —

дареғ надорам, ки дар он бештар аз дувоздаҳ бевар одамоне ки дастӣ рости чапи худро наметавонанд фарқ кунанд, ва ҳайвоноти бисёре низ ҳастанд?» (4:5-11, КМ99)

Вай ба теппа мебарояд ва мунтазир мемонад, то бинад, ки бо шаҳр чӣ рӯй медиҳад. Ў дигар фаъолона иштирок намекунад ва ҳатто меҳаҳад, ки бимирад. Ҷазаби ӯ иштибоҳи маъмулиро фош мекунад: баъзеҳо меҳаҳанд неъматҳои Худоро барои худ, вале дигаронро сазовори доварӣ меҳисобанд. Юнус дар нафрати худ якрав аст ва танҳо меҳаҳад, ки онҳо доварӣ шаванд.

Эҳтимол, ӯ мунтазир буд, ки мардум боз ба роҳҳои шариронаи худ баргарданд. Интизориаш — дидани довариҳои Худо. Дар ҳамин ҳол, ҳангоми нишастонаш, растанӣ рӯид, ки аз офтоби сӯзон ба Юнус соя ва тасалли мебахшид. Юнус аз ин тоқ шодӣ бузург дошт (4:6). Ин ягона чизест, ки дар тамоми китоб ӯ аз он хурсанд шудааст.

Аммо Худо як қирм фиристод, то тоқро бихӯрад ва он хушк шуд. Шодии Юнус кӯтоҳмуддат буд.

Худо бо Юнус ҳамон чизро кард, ки ҳуди Юнус меҳост бо аҳли Нинве шавад. Ў меҳост, ки онҳо нобуд гарданд ва азоб кашанд, ва Худо иҷозат дод, ки тоқи ба Юнус тасалли бахшида низ нобуд шавад — то ӯ низ азобро эҳсос кунад.

Худо нуқтаи назари Юнусро фош мекунад: ӯ нисбат ба тоқе, ки Худо дода буд, дилсӯзӣ ва шодӣ дошт, вале нисбат ба одамоне, ки тавба карда буданд, дилсӯзӣ надошт. Ў наметавонист аз он шод шавад, ки он чӣ гум шуда буд, боз ёфт шудааст. Юнус танҳо қаноатмандии шахсии худро меҷуст.

Дар охир, Худо аз Юнус мепурсад, ки агар ӯ барои тоқ ғамгин шуд, оё Худо набояд барои аҳли Нинве ғамхорӣ кунад? Китоб бо савол ба поён мерасад, то хонанда андеша кунад: афзалиятҳои мо дар қуҷоянд? Мо наметавонем, ки охири зиндагии Юнус чӣ гуна буд ё оё ӯ аз ҷавоби саркашонаву худхоҳонааш тавба кард ё не. Вале мо маҷбур мешавем ба дили худ назар кунем: оё мо ба дигарон ғамхорӣ мекунем? Оё мо раҳмдил ҳастем ё ҳаши худхоҳона дорем?

Худовандо, ба мо ҷаҳми то ва дили торо бидеҳ. Бигзор дурнамои мо ҳамдардии торо нисбат ба онҳое, ки ба назари мо сазовори муҳаббати то нестанд, инъикос кунад.

Дарсҳои Юнус барои мо имрӯз

1. Худо итоатро интизор аст. Пайравӣ ба Худо на ихтиёрӣ, балки ангезаи асосии ҳаёт аст. Дар итоат Худованд бо сабр сухан мегӯяд ва даъват мекунад. Ў медонад хатоҳои мо ва чӣ гуна ноқом шудани моро, вале ба мо имкони дуюм медиҳад.

2. Худо Худои меҳрубон аст. Ў дар бораи онҳое, ки ба назди ӯ меоянд, ғамхорӣ мекунад. Ў одамонро мефирефтад ва ҷорабиниҳо омода месозад, то онҳо хушбахтар бишаванд. Раҳму шафқати Худо на доварӣ, балки сулҳ ва тавбиро талаб мекунад.

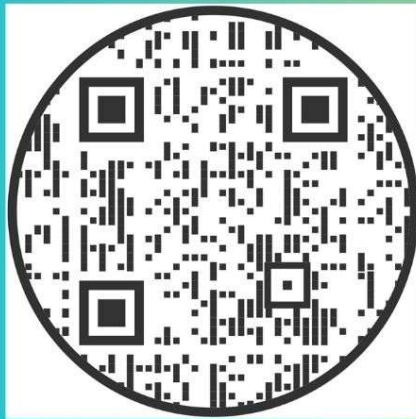
3. Хизмат ба Худо аз ҳолати дили мо оғоз мешавад. Мо ба дили нав ва хоҳишҳои нав ниёз дорем, то дар ҳаёти мо симои Масеҳ инъикос ёбад. Юнус бештар дар бораи тасаллии худ фикр мекард, на дар бораи кӯмак ба онҳое, ки барои наҷот даъват шуда буд. Хизмат кардан — ин рад кардани худ, нишон додани ҳамдардии Худо ва мувофиқ кардани ҳаётамон ба нақшаи Ӯ, ки умед мебахшад.

4. Худо дар душвориҳои эмотсионалӣ ва талхӣ мо бо мо роҳ меравад. Ё дили моро мебинад. Аммо мо низ бояд эҳсосот ва ниятҳои ботиниро бедор кунем, то онҳо бо кори ва иродаи Ё мувофиқат кунанд. Мо метавонем дар назди Худо ростқавл бошем, ва Ё мефаҳмад. Ё пурсабр аст ва омода аст, ки мо тағйир ёбем.

5. Сабаби ғазаби мо дар ин ҳикоя фош мешавад. Юнус фикр кард, ки ҳақ дорад хашмгин шавад. Кори Худо ба ӯ маъқул нашуд, ва ӯ инро ошкор кард. Ё гурехт ва мехост файзи Худоро идора кунад, вале Худо ба ҳар ҳол аз ӯ рӯй нагардонд. Бигзор Худо ғазаби шуморо бо тағйир додани нуқтаи назар ва эҳсосоти шумо ором созад.

6. Қимати инсоният. Юнус гиёҳ ва сояи онро қадр мекард, вале аҳамияти ҳазорон одамонро, ки наҷот ёфтанишон зарур буд, намедид. Саволи Худо дар охир ҳатто кӯдакон ва чорворо дар бар мегирад. Юнус на ҳаёти дигарон ва на ҳатто ҳаёти худро воқеан қадр намекард. Худпарастии ӯ таъъиз ва бепарвоии ӯро фош кард.

Сарчашмаҳо дар барои имони Масеҳӣ

Kalisoitajiki

Kalisoitajiki

Kalisoitajiki

kalisoitajiki.com

Барномаи Китоби Муқаддас
Bible.com

Агар ба шумо маълумоти
бештар лозим бошад, Калисои
Тоҷикӣ омода аст, ки ба шумо
кӯмак расонад.